

Het muzikale vuur van Kaz Lux dooft niet

door Herman Veenhof

Kaz Lux versleet vele bands, zijn lichaam en zijn oren. Hij begon in een tijd dat er nog geen monitoren en 'PA'-systemen waren en kluste decennia aan eigen werk met de koptelefoon op. Hij is doof, maar zijn muzikale vuur is nog lang niet gedoofd. Dat is een tragische paradox, die hij met manmoedig sarcasme onder ogen en oren ziet, in zijn woonplaats Oosterhout. Lux is de zoon van een Poolse soldaat die kwam met generaal Maczek en bleef hangen bij Breda. In het boek dat de ervaren popjournalist Lutgard Mutsaers over hem schrijft, staan twee ontroerende foto's: een harmonium en een Pools-Nederlands getuigschrift van de lagere school. Lux was al meteen niet in de wieg gelegd voor opleiding en vast werk; ook zijn muzikale carrière verliep uiterst grillig. Dat komt niet omdat hij zo'n naarling is – iedereen die je spreekt uit zijn netwerk gloeit van sympathie – maar omdat hij snel iets anders nodig heeft om de aandacht vast te houden. Hij weet en zegt het zelf. Geen hits dus, of het moeten die paar bekende nummers zijn met Brainbox ('Down Man', 'Dark Rose') rondom 1970 en de gouden plaat Eli, met Jan Akkerman in 1976. Zijn stem paste heel goed bij het meer dramatische, expressief gezongen materiaal. Ruim een dozijn eigen platen, bij kleine labels en in eigen beheer, zijn de moeite waard, temeer omdat hij ook songs schrijft die tekstueel ergens over gaan, zoals 'Granny' of 'Drizzly Monday', bij de moord op Pim Fortuyn in 2002. Het mooiste zijn de kale, akoestische composities waarin zijn unieke stem zich bij enkele instrumenten voegt en soms letterlijk tot even intieme als grote hoogten stijgt. De biografie is goed geschreven en niet te lang. Je moet wel erg in de details van Lux' muzikale leven zijn geïnteresseerd, de citaten van hem en zijn kompanen worden niet altijd goed gedoseerd en de auteur is ook een

vriend en fan. Dat stoort niet, maar resoneert soms iets teveel mee. Maar Lux kan het hebben. Hij is de tegen-Pool van de Nederpop. Te authentiek voor roem, te oprecht voor mythevorming.

+ mooi geschreven kleinoord - iets teveel voor de fans

Kaz Lux. Rock-adel verplicht

Lutgard Mutsaers

Uitg. In de Knipscheer, Haarlem 2017

168 blz. € 25 (boek+cd)

Bron: [ND] *Nederlands Dagblad* [Gulliver]. vrijdag 25 mei 2018